

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0400217624

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Община Марица за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	4
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	6
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	6
Коригирани неправилни отчитания.....	7
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	14
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	16

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
АОС	Акт за общинска собственост
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ЗСч	Закон за счетоводството
НДА	Нефинансови дълготрайни активи
УПИ	Урегулиран поземлен имот
ПИ	Поземлен имот
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗВОПС	Закона за вътрешен одит в публичния сектор
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
СЕС	Сметки за средствата от Европейския съюз
СМР	Строително-монтажни работи
РА	Разплащателна агенция
ДСД	Други сметки и дейности
МФ	Министерство на финансите
ДМА	Дълготрайни материални активи
БФС	Български футболен съюз
ЦБ	Централния бюджет
ОБС	Общински съвет

**ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ДИМИТЪР ИВАНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА МАРИЦА**

**Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет
Мнение**

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Марица, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Марица към 31 декември 2024 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Марица в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-176 от 02.12.2024 г., изменена със Заповед № ОД-04-02-015 от 17.02.2025 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е

налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Всички констатирани неправилни отчитания са коригирани.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. В Община Марица не е създаден одитен комитет, въпреки че общината попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС)¹. Съгласно чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

Със Заповед № РД-09-1733 от 02.12.2024 г. на кмета на общината е обявена процедура за определяне на външни членове на одитния комитет. Поради липса на подадени заявления, процедурата е прекратена със Заповед № РД-09-1784 от 12.12.2024 г.²

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на одитен комитет в общините, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ и § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

2. Наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината са в размер на 37 723 735 лв. и представляват 77.2 на сто от средногодишните разходи за периода от 2021 г. до 2024 г. (48 878 543 лв.).

Превишението на бюджетния показател е в размер на 13 284 464 лв., или 27.2 на сто в повече спрямо допустимите 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години (24 439 272 лв.).

При извършените одитни процедури за определяне на размера на допуснатото превишение са взети предвид разпоредбите на чл. 94, ал. 3, т. 2 от ЗПФ и на чл. 96 от ЗДБРБ за 2024 г. ограничението да не се прилага за сключените договори, финансирани за сметка на помощ и дарения, за извършвани от общината услуги по чл. 62 от Закон за местните данъци и такси (ЗМДТ), и за сметка на трансферите от Централния бюджет (ЦБ) по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „г“ от ЗПФ, чиято стойност общо е в размер на 6 967 619 лв.³⁴

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 2 от ЗПФ, наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината да не надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години, във връзка с § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Коригирани неправилни отчитания

1. През 2024 г., съгласно заповед на кмета на Община Марица⁵ е назначена комисия, която да извърши преглед за преоценка на нефинансовите дълготрайни

¹ Съгласно чл. 18 (изм. - ДВ, бр. 51 от 2016 г.), ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица. Съгласно чл. 18, ал. 2, т. 3 от същия закон, съставът на одитните комитети в общините се определя от общинските съвети след провеждане на процедурата съгласно наредбата по ал. 11 (от чл. 18) за срок от три години.

² Одитно доказателство № 1 и Одитно доказателство № 4

³ В т. ч. договори, финансирани за сметка на помощ и дарения (2 134 681 лв.), договори за извършвани от общината услуги по чл. 62 от ЗМДТ (3 906 087 лв.) и за сметка на трансферите от ЦБ по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „г“ от ЗПФ (926 851 лв.) сключени през периода от 2021 г. до 2024 г.

⁴ Одитно доказателство № 5

⁵ Заповед № РД-09-1648 от 12.11.2024 г.

активи (НДА), признати по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“. След направен анализ, с протокол на комисията са определени средни стойности на квадратен метър за урегулираните поземлени имоти (УПИ) спрямо тяхното местонахождение.

При извършени одитни процедури за проверка за правилното прилагане на справедливите стойности при извършения преглед за преценка на НДА, са установени следните неправилни отчитания:⁶

1.1. При преценката на УПИ в с. Калековец,⁷ с отчетна стойност, в размер на 127 500 лв., е заложена неправилна квадратура на имота, в размер на 127 500 кв. м., вместо 17 207 кв. м. Имотът е актуван с Акт за общинска собственост (АОС) № 7 от 29.07.1999 г., в който е записана площ от 17 000 кв. м. След влязла в сила кадастрална карта на с. Калековец през 2008 г. в него попадат три имота⁸, чиято обща площ е 17 207 кв. м.

В резултат на неправилно определената площ, стойността на имота е завишена с 1 323 516 лв.⁹

По време на одита, с неправилно завишената стойност, в размер на 1 323 516 лв., е съставена сторнировъчна операция по метода „червено сторно“ по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

1.2. За поземлен имот (ПИ), с начин на трайно ползване „за археологически паметник на културата“, на основание Закона за културното наследство и заповед на заместник-министъра на културата, през 2020 г. е съставен Акт за публична държавна собственост с предоставени права на министерството.¹⁰ Активът е признат в отчетността на общината по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, с отчетна стойност в размер на 109 886 лв., неправилно не е отписан от баланса и е включен в списъка на НДА за извършване на преглед за преценка. В резултат на извършения преглед за преценка на актива е определена справедлива стойност, в размер на 740 070 лв.,¹¹ за счетоводното отразяване на което е съставено счетоводно записване по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, в размер на 630 184 лв.

За коригиране на неправилното отчитане е съставена сторнировъчна операция по метода на „червеното сторно“ по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ (630 184 лв.). Активът е отписан чрез сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ (109 886 лв.).

Не са спазени изискванията на чл. 3 ал. 3 от ЗСч за счетоводно отчитане на основата на документална обоснованост.

Не е спазен принципът на начисляването, съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на

⁶ Одитно доказателство № 6

⁷ ПИ с инвентарен номер 62 „дворно място – център 127 500 кв.“

⁸ ПИ № 35300.502.936 с площ 15 875 кв. м., ПИ № 35300.502.412 с площ 611 кв. м. и ПИ № 35300.502.411 с площ 721 кв. м.

⁹ За определяне на справедливата стойност на имота е приложена единична стойност в размер на 12 лв./кв. м., като неправилно е определена обща стойност, в размер на 1 530 000 лв., вместо 206 484 лв.

¹⁰ ПИ № 47086.24.100, с площ 49 338 кв.м. в с. Маноле (инвентарен номер 93)

¹¹ При прегледа стойността е завишена с 630 184 лв.

тяхното възникване, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

1.3. При извършения преглед за преоценка на ПИ¹² (пасище) в землището на с. Войводиново, с отчетна стойност в размер на 1 544 лв., и площ от 26 843 кв. м., неправилно е приложена единична стойност на кв. м. от 15 лв.,¹³ вместо 1 лв. за кв. м. (определената стойност за имот тип „пасища“)¹⁴, с което неговата отчетна стойност е завишена с 401 101 лв.¹⁵, вместо с 25 299 лв.

В имота са изградени и функционират активи с характер на инфраструктурни обекти - водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на с. Войводиново и с. Желязно, и две селскостопански сгради, представляващи „Помпена станция с трафопост“, с площ съответно 85 кв. м. и 7 кв. м. Активите са прехвърлени на общината от ВиК през 2016 г. като са признати по сметка 9978 „Други задбалансови активи“ с обща отчетна стойност, в размер на 299 лв.¹⁶.

Към 31.12.2024 г., ПИ неправилно е признат по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“ с отчетна стойност, в размер на 402 645 лв., вместо по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група Други сметки и дейности (ДСД) с отчетна стойност в размер на 26 843 лв.

За определяне на справедливата стойност на помпената станция с трафопост, по време на одита е извършена експертна оценка от лицензиран оценител, съгласно която сградите са с обща справедлива стойност в размер на 8 730 лв.,¹⁷ но същите не са признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД.

Неправилните отчитания са коригирани, като ПИ (26 843 лв.) и двата инфраструктурни обекта (8 730 лв.) са отписани от отчетна група „Бюджет“ и са признати в отчетна група ДСД с определените им справедливи стойности.¹⁸

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието, като не са приложени правилно приетите справедливи стойности на активите, определени с протокол на комисия, формирана със заповед на кмета на Община Марица.

Не са спазени указанията дадени в Тема № 8 от Коментари по методологически въпроси на МФ, относно счетоводното отчитане от бюджетните организации на конкретни еднакви по вид нефинансови дълготрайни активи (спортни и детски

¹² ПИ с кадастрален номер 11845.42.14

¹³ определена стойност за НДА представляващи УПИ

¹⁴ Съгласно протокол от 03.01.2024 г. за определяне на справедливите стойности на имотите тип „пасище“

¹⁵ Стойността в размер на 401 101 лв. е определена спрямо площта - 26 843 кв. по 15 лв./кв.м. – 402 645 лв. минус отчетна стойност към момента на преоценката 1 544 лв.

¹⁶ Съгласно АОС 4002 от 25.08.2021 г. общата данъчна оценка на сградите е 2 654.30 лв.

¹⁷ Сграда 1 – 8 420 лв. и сграда 2 – 310 лв.

¹⁸ За коригиране на неправилните отчитания е сторнирана направената преоценка по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ в отчетна група „Бюджет“ в размер на 401 101 лв. ПИ е прехвърлен с отчетната си стойност (1 544 лв.) от сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“ по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД със сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „БЮДЖЕТ“ и „Други сметки и дейности“ и е преоценен по определената от комисия справедлива стойност, която е осчетоводена по кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ в отчетна група ДСД със сума в размер на 25 299 лв. Сградите са отписани от сметка 9978 „Други задбалансови активи“ в размер на 299 лв. в отчетна група „Бюджет“ и са признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ с определената справедлива стойност в размер на 8 730 лв.

площадки, игрища, стадиони и др. подобни), като не е извършен анализ за определяне на отчетната група (стопанска област), в която подлежат на отчитане и не е определено дали те ще се използват за дейността на общината или ще се характеризират като „публични блага“.

2. При извършени одитни процедури за проверка на отчитането на капиталовите разходи в отчетна група „Сметки за средствата от Европейския съюз“ (СЕС) към 31.12.2024 г., е установено:

2.1. В изпълнение на договор¹⁹ за изпълнение на строително-монтажни работи (СМР) на част от пътна мрежа, който обект се финансира със средства от ЕС,²⁰ не е осчетоводена определената към 31.12.2024 г. приблизителна счетоводна оценка на незавършеното строителство,²¹ в размер на 820 746 лв. През 2024 г., съгласно договора е предоставен аванс на изпълнителя, в размер на 485 939 лв., осчетоводен по дебита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ и наличен по салдото на сметката към 31.12.2024 г.

Към 31.12.2024 г., в отчетна група СЕС-РА не са съставени счетоводни операции по реда на т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ,²² по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ (820 746 лв.) в кореспонденция със сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ (485 939 лв.) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ за разликата между преведения аванс и изпълнените СМР (334 807 лв.).

Не е съставена счетоводна операция за капитализиране на акумулираните разходи в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ (820 746 лв.) в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД“.²³

2.2. Реализираните ангажменти, в размер на 334 807 лв., не са отписани от сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи – наличности“ в отчетна група СЕС.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г. относно осчетоводяването на направената оценка на Дълготрайни материални активи (ДМА), които към края на годината са в процес на придобиване, на база на достигнатия етап на процеса по изграждане на обекта и капитализирането на инфраструктурните обекти в отчетна група ДСД.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.1.5.3. от ДДС № 04 от 2010 г. относно отчитането на приблизителната оценка на ДМА в края на годината като реализиран

¹⁹ Договор № 319 от 11.12.2023 г. с предмет „Извършване на СМР по проект: „Реконструкция и рехабилитация на част от общинска пътна мрежа на територията на община Марица, по обособени позиции“ за обособена позиция № 3“

²⁰ По програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

²¹ Съгласно предоставена по време на одита Справка за изпълнение на СМР към 31.12.2024 г. по договор № 319 от 11.12.2023 г. за обект ремонт на общински път PDV 1150 (с. Калековец – с. Крислово), подобект: от км 0 + 000 до км 0+480 в урбанизирана територия на с. Калековец (ремонт на път – 3364.00 кв.м. и ремонт на път – 3304.00 кв.м.), изготвена от отдел „Строителство“ към община Марица

²² така определената сума на счетоводна оценка на разходите по придобиването се начислява по съответните сметки от подгрупи 207, 607 и сметки от подгрупа 220 от ДСД, а в началото на следващата година записванията по т. 16.6.1 от ДДС № 20 от 2004 г. се сторнират чрез червено сторно (операцията се отразява в отчетността за новата отчетна година)

²³ Одитно доказателство № 7

3. С решение № 281 по протокол № 7 от 20.06.2023 г., Общински съвет - Марица дава съгласие²⁴ да се сключи споразумение²⁵ за съвместна дейност между община Марица и Сдружение „Български футболен съюз“ (БФС) на част от терен, публична общинска собственост²⁶, за реализиране на обект „Тренировъчно футболно игрище, с размери 85/55 м“. Инвестицията за изграждане на игрището изцяло се финансира от БФС, а новоизграденият тренировъчен терен ще се ползва съвместно от двете страни.

След приетото от ОбС решение, община Марица е сключила споразумение за съвместна дейност със Сдружение БФС и договор за упражняване на строителен надзор с юридическо лице, както следва:

а) Споразумение за съвместна дейност от 10.07.2023 г., със срок от 10 години от датата на подписването му, с което двете страни се споразумяват, Сдружение БФС да извърши процедури за избор на изпълнители за изготвяне на проект и изпълнение на строителни дейности, и сключване на съответните договори с тях за изграждане на тренировъчно футболно игрище с размери 85/55, с обща площ около 4 675 кв.м., в имота - собственост на общината, като осигури необходимото финансиране за инвестицията. Предмет на споразумението е и съвместно ползване на новоизградения тренировъчен терен, като Сдружение БФС ще ползва безвъзмездно футболния терен за провеждане на различни футболни турнири, като има право да отдава ползването на терена на трети лица.

С подписан Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа от 13.12.2023 г., строеж „Футболно игрище“ е предаден на община Марица.

Извършените строителни дейности, в размер на 733 515 лв., за реновиране на футболното игрище са приключили и предадени от инвеститора на община Марица, въз основа на двустранно подписан приемо-предавателен протокол от 18.12.2023 г.

б) Договор за упражняване на строителен надзор с предмет за безвъзмездно извършване на строителен надзор на обект „Футболно игрище“ в с. Труд, оценен на стойност 6 200 лв., съгласно експертно становище.

На 05.01.2024 г. е издаден окончателен доклад от изпълнителя по договора за изпълнено строителство и установяване на годността за ползване на строежа.

Разходите за ремонтни дейности, проектна документация и строителен надзор са общо в размер на 739 715 лв.²⁷

Обектът е въведен в експлоатация въз основа на издадено от общината Удостоверение № 3 от 11.01.2024 г.

Към 30.09.2024 г., от общината не са съставени счетоводни записвания за признаване на приходи от предоставяне на правото за изграждане на футболното игрище

²⁴ На основание чл. 103, ал. 1, т. 6 от Закона за физическото възпитание и спорта (Спортните обекти - държавна или общинска собственост, може да се предоставят безвъзмездно за определено време за нуждите на спортни организации, които имат за предмет на дейност развитие и популяризиране на спорта за всички и спорта за хора с увреждания).

²⁵ Целта на споразумението е подобряване условията за практикуване на спорта „футбол“ в община Марица, повишаване качеството на спортната подготовка на детския и ученическият спорт и осигуряване на модерна материална база, необходима за спортна подготовка и състезателна дейност на отбори и членове на БФС.

²⁶ ПИ с идентификатор № 73242.501.177, актуван с Акт за публична общинска собственост (АПОС) № 1657/07.12.2011 г., с обща площ 22 067 кв. м.

²⁷ Разходи, в размер на 739 715 лв., от които за строителни дейности, в размер на 733 515 лв., и за упражнен строителен надзор в размер на 6 200 лв.

върху имота, общинска собственост, както и за приемане на инвестициите, извършени от БФС.²⁸

Във връзка с констатираното от одитния екип, община Марица отправи запитване с писмо (изх. № 04-00-11/23.01.2025 г.) до Министерството на финансите (МФ) с искане за становище, относно счетоводното отчитане на изграденото футболното игрище, предвид предмета на сключеното споразумение за съвместна дейност.

В отговор на изпратеното писмо, от МФ е получено становище,²⁹ съгласно което: *„придобиването от общината на игрището като цяло не е безвъзмездно, а срещу предоставянето на правото му на ползване на БФС за срок от 10 години, т.е. от отчетна гледна точка, в съответствие с принципа на предимство на икономическото съдържание пред правната форма, е налице възмездна сделка под формата на насрещни доставки на активи/услуги (бартер)“*. От друга страна *„общината „заплаща“ изграждането на игрището не с парични средства, а чрез предоставяне на насрещна изгода на БФС под формата на право на ползване на игрището за 10 години, т.е. погасява разсрочено задължението си за придобитото игрище. Огледално – БФС „заплаща“ предварително за правото си на ползване игрището чрез финансирането на неговото изграждане. Това означава, че формираното от общината задължение през 2024 г. (годината, когато игрището е въведено в експлоатация) е в известна степен подобно на задължение по получени аванси, което в последствие се признава като приход“*. Безвъзмезден елемент (грант-елемент) в тези трансакции между общината и БФС може да се прояви, ако е налице разлика между стойността на изграденото игрище и стойността на правото на ползване на игрището за 10 години, и доколкото такова право практически може да се оцени надеждно.³⁰

Доколкото безвъзмездната стойност на услугата за строителния надзор (грант-елемент) не е заплатена от БФС, стойността ѝ не се включва в задължението на общината, а се отразява по кредита на сметка 7414 „Получени капиталови помощи и дарения в натура от страната“. Стойността на надзора, определена чрез експертна оценка, се включва в отчетната стойност на игрището.

Съгласно становището, през 2024 г., в отчетността на общината следва да се отрази придобиването и признаването на актива, и стартирането на амортизирането му като инфраструктурен обект, както и да се отрази задължението и признае припадащият се за годината приход от предоставеното право на ползване,³¹ както следва:

- Придобиването на активите,³² общо в размер на 739 715 лв., следва да се отрази в отчетна група „Бюджет“ по дебита сметки 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ (739 715 лв.) в кореспонденция със сметки 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“ (733 515 лв.)³³ и

²⁸ Одитно доказателство № 2

²⁹ Писмо с вх. № 04-00-16/30.01.2025 г.

³⁰ В случай, че стойността на правото е по-ниска от стойността на игрището, тогава задължението на общината е в размер на по-ниската стойност, а разликата се третира като безвъзмездно получени през 2024 г. помощи и дарения в натура чрез сметка 7414. В случай, че стойността на правото на ползване е по-голяма от стойността на игрището и сумата е съществена, разликата се разпределя за периода на ползване, като за припадащата се за съответната година сума се съставя записване Дт с/ка 6454 / Кт с/ка 7 181 лв.

³¹ Предвид на това, че срещу придобиването на игрището общината предоставя като насрещна (разсрочена) престация не парични средства, а поток от нефинансова стопанска изгода за БФС (под формата на предоставено право на ползване за 10 години), в отчетността на общината (БЮДЖЕТ) следва да се признае за този период приход чрез разсрочено погасяване/амортизиране на задължението (предоставена насрещна изгода), подобно на признаването на приходи от наеми/концесии.

³² Футболно игрище и ограда

³³ Размера на авансово предоставената насрещна престация на БФС в натура в размер на 733 515 лв., приета

7414 „Получени капиталови помощи и дарения в натура от страната“ (6 200 лв.).³⁴

- В отчетна група ДСД, игрището и оградата следва³⁵ да се признаят по дебита на сметки 2202 „Инфраструктурни обекти“ (721 199 лв.) и 2099 „Други дълготрайни материални активи“ (18 516 лв.), в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности““.

- След извършените корекции и признаване на активите по сметки в отчетността на община Марица, следва да се начислят разходи за амортизация, предвид икономическия полезен срок на съответните активи.³⁶ С извършените корекции са признати разходи за амортизация по дебита на сметка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“, в размер на 22 838 лв., и 6039 „Разходи за амортизация на други дълготрайни материални активи“ в кореспонденция на сметка 2419 „Амортизация на други дълготрайни материални активи“, в размер на 1 049 лв., считано от м. февруари - месеца, следващ месеца на въвеждане на обекта в експлоатация до месец септември 2024 г. в отчетна група ДСД.

- За признаването на прихода от предоставеното право на ползване, като възможен реалистичен вариант, следва да се приложи линейният метод за признаване на приходи съгласно т. 17.6 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, чрез кредитирането на сметка 7121 „Приходи от наеми на имущество“ в кореспонденция със сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“ със сумата, подлежаща на признаване като приход. Съгласно протокол³⁷ от назначена със заповед на кмета комисия: не е налице разлика между стойността на изграденото игрище и стойността на правото на ползване на игрището за 10 години; възприет е линеен метод за признаване на приходите от правото на ползване на футболното игрище - по 73 351 лв. за всяка една от десетте години на договора.³⁸

Неправилните отчитания са установени при извършеното предварително проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на Община Марица към 30.09.2024 г. и са коригирани към 31.12.2024 г.

Не е спазен принципът „начисляване“, съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване, и изискванията на чл. 24, ал. 1 и 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние във финансовите отчети, достоверно показване на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. относно капитализирането на инфраструктурните обекти в отчетна група ДСД и т. 36 от ДДС № 5 от 2016 г., за начисляване на разходи за амортизации на амортизируеми

с протокол № 1/06.02.2025 г.

³⁴ Размера на безвъзмездно предоставената услуга за строителен надзор е оценен в размер на 6 200 лв.

³⁵ Съгласно указанията от писмо на МФ № 08-00-63/30.01.2025 г. т. 4. Игрището се завежда по сметка 2202 в ДСД срещу кредитиране на сметка 7609. Съпътстващите активи също са завеждат в ДСД в кореспонденция със сметка 7609, като могат да се отразят по сметка 2202 (включително да се третира като свързана група от активи заедно с игрището, съгласно т.16.15.6 от указание на МФ ДДС № 20/2004 г.) или да се осчетоводят по сметка 2099.

³⁶ Съгласно становището на МФ, независимо, че за игрището е предоставено право на ползване, за игрището и съпътстващите го активи следва да се начислява амортизация след въвеждането им в експлоатация по общия ред, приложим за тези активи

³⁷ Протокол № 1/06.02.2025 г.

³⁸ Към 31.12.2024 г., във връзка с извършените корекции, от общината е признат приход, в размер на 73 351 лв., равняващ се на една десета част от предоставеното право на ползване.

активи, считано от месеца, следващ месеца на въвеждане на обекта в експлоатация.

4. През периода 01.01.2024 г. до 30.09.2024 г., за 16 актива - УПИ, общинска собственост,³⁹ с обща площ 17 431 кв.м., непризнати в отчетността на общината в предходни отчетни периоди, са съставени АОС. Активите са признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ неправилно по данъчна оценка, определена към периода на съставяне на АОС, на обща стойност 70 724 лв., вместо по справедлива стойност, общо в размер на 189 432 лв.⁴⁰

Съгласно подписан протокол⁴¹ от комисия, назначена със заповед на кмета на община Марица, са приети справедливи стойности за квадратен метър, в зависимост от типа земя и нейното местонахождение.

По време на предварителното проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2024 г., са съставени коригиращи счетоводни операции по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ с разликата до справедливата стойност на имотите, общо в размер на 118 708 лв., т.к. активите са придобити през същия отчетен период.

Неправилното отчитане е установено при извършеното предварително проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на Община Марица към 30.09.2024 г. и е коригирано към 31.12.2024 г.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., буква „б“ от Счетоводен стандарт № 16 „Дълготрайни материални активи“, относно първоначалното оценяване на дълготрайните материални активи по справедлива стойност, получени в резултат на безвъзмездна сделка.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В подкрепа на констатациите са събрани 7 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. гр. Пловдив, пл. „Централен“ № 1, ет. 11, стая № 11, ИРМ Пловдив.

На основание т. 67 от писмо ДДС № 7 от 2024 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на оборотната ведомост в отчетна група „Бюджет“, СЕС-РА и ДСД, Баланса, Отчета за приходите и разходите, Оповестяване на

³⁹ Актове за публична общинска собственост с номера 4693/27.03.2024 г., 4710/25.04.2024 г., 4716/02.05.2024 г., 4705/24.04.2024 г. (преактуван с Акт № 4717/08.05.2024 г.), 4706/24.04.2024 г. (преактуван с Акт № 4718/08.05.2024 г.), 4721/20.05.2024 г., 4733/12.06.2024 г., 4741/26.06.2024 г., 4750/03.07.2024 г., 4751/03.07.2024 г., 4765/07.08.2024 г., 4766/08.08.2024 г., 4767/12.08.2024 г., 4773/30.08.2024 г., 4778/16.09.2024 г., 4780/25.09.2024 г.

⁴⁰ Одитно доказателство № 3

⁴¹ Протокол № 41а от 03.01.2024 г.

информацията от финансовия отчет към 31.12.2024 г., и приложенията към ГФО – Справката за поетите ангажименти по общинския бюджет и Сметките за средствата от ЕС и Справката за новите задължения за разходи по общинския бюджет и сметките за средствата от ЕС.

Коригираният ГФО за 2024 г. е зареден в системата на ИСО на МФ на 27.03.2025 г. и е представен в Сметната палата (ИРМ Пловдив) с входящ № 07-02-321#2 от 27.03.2025 г.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 102 от 25.04.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Община Марица и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	РД № ТК-1.26 за проверка на предприетите мерки във връзка с некоригираните неправилни отчитания при извършен финансов одит на Годишния финансов отчет за 2023 г. на община Марица.	9
2	РД № ТК-2.2-1 за проверка на счетоводното отчитане на предоставеното право за изграждане на футболното игрище върху имот, общинска собственост и приетите инвестиции, извършени от БФС за обект „Тренировъчно футболно игрище с размерни 85/55 м“ в с. Труд.	53
3	РД № ТК-2.35 за проверка на отразяването на актуваните общински имоти през периода от 01.01.2024 г. до 30.09.2024 г. по баланса на община Марица.	107
4	РД № ГФО-1.26 за предприети действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при изпълнение на одитните процедури при предварителното проучване, оценка на риска и текущ контрол на периодичния финансов отчет към 30.09.2024 г., като част от одита на годишния финансов отчет на община Марица за 2024 г.	1
5	РД № ГФО-2.2 - Констативен протокол за проверка на спазването на показателите по ЗПФ.	8
6	РД № ГФО-2.16-13 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции от финансовия отчет – счетоводни сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни“ активи в отчетна група „Бюджет“.	49
7	РД № ГФО-2.16-16 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции от финансовия отчет - счетоводна сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в отчетна група СЕС за периода от 01.10.2024 г. до 31.12.2024 г.	51